

Marian

▶ Gołębiowski

„Irka”

Marian Gołębiowski - Irka

Urodzony 16 kwietnia 1911 roku

cichociemny, żołnierz, pułkownik, członek
opozycji antykomunistycznej.

Z wykształcenia nauczyciel.

Pochodził z Płońska.

W marcu 1939 r. przeniósł się do Kołomyi,
gdzie pracował w szkole powszechnej jako
nauczyciel i kierownik bursy.

Tam też zastała go wojna.

➤ **17 września**, gdy do Polski wkroczyła Armia Czerwona, Gołębiwski zdecydował się przekroczyć granicę rumuńską i dołączyć do zbierającego się tam polskiego wojska. W Rumunii trafił do obozu internowania, skąd udało mu się uciec. 9 listopada 1939 r. dotarł do Francji. Po ukończeniu Szkoły Podchorążych Piechoty, został przydzielony do I Dywizji Grenadierów.

▶ Brał udział w walkach z Niemcami w Alzacji i Lotaryngii pełniąc funkcję dowódcy plutonu. Tam też dostał się do niewoli niemieckiej. W październiku zdecydował się na ucieczkę.

Przez Francję, Hiszpanię i Portugalię dotarł 13 lipca 1941r. do Wielkiej Brytanii. Początkowo został przydzielony do I Brygady Strzelców na stanowisko zastępcy dowódcy plutonu rozpoznawczego w oddziale pancerno-motorowym następnie został pozyskany do pracy w kraju.

POLSKA W GRANICACH Z 1939 I OD 1945.
TERENY LUDOBÓJSTWA OUN-UPA NA POLAKACH
W LATACH 1942/1943-1946/1947

Op. E. Sieradzko

Na teren Polski przerzucono go w październiku 1942 r. w okolice Dębli. W połowie listopada 1942 r. udał się na teren Inspektoratu Rejonowego Zamość gdzie objął funkcję szefa Kedywu. W związku z akcją wysiedlania i eksterminacji polskiej ludności z Zamojszczyzny podlegające mu oddziały przeprowadziły kilka akcji odwetowych na wsiach zasiedlonych przez kolonistów niemieckich.

W kwietniu 1943 r. Gołębiewski zasłynął samodzielną akcją uwolnienia aresztowanej przez Niemców Alicji Szczepankiewiczowej, żony komendanta Obwodu AK Tomaszów Lubelski i ich kilkuletniego synka. W październiku tego roku Marian Gołębiewski został komendantem Obwodu Hrubieszów.

W 1946 r. Gołębiewski został
aresztowany.

Proces rozpoczął się w rok później.
Skazany na karę śmierci, zmienioną
następnie na wyrok wieloletniego
więzienia.

Ostatecznie wychodzi na wolność po
15 latach odsiadki.

Wkrótce odnawia kontakty z czasów
partyzantki, by kontynuować
działalność niepodległościową.

W 1966 r. ze Stefanem Niesiołowskim
powołuje do życia organizację.

Po czterech latach działalności
organizatorzy i blisko 70 członków
Ruchu zostają aresztowani.

Po kolejnym procesie Gołębiewskiego
skazano na karę ponad czterech lat
pozbawienia wolności.

▶ Po opuszczeniu więzienia
Marian Gołębiewski
niezłomnie kontynuował
działalność konspiracyjną aż
do czasów przełomu 1989 r.

Zmarł w Stanach
Zjednoczonych w 1996 r.

